

"ישיבישע בלאט"

"לאמדעט" ב"דף היום" בשו"ת ומ"מ

דף ט.

1. אטו חטאת ואשם מי לא מיתאכלי, וקשה הא אינם באים בנדבה ואיך יקרב מותר הפסח לשמן?
2. אימא שחטיה לשם בכור להוי בכבור וכו', ולכאורה כמו שמעשר תלוי ב"עשירי" גם בכור תלוי ב"פטר רחם" ואיך יהיה קדוש בכבור?

התשובות

1. תירץ בקרן אורה שיקרב לחטאת שאינן מכפרת כמו שמצינו לקמן מו: שוחט חטאת לשם חולין.
2. באור שמח תמורה ג' ב' ובחי' מן הגרי"ז הל' בכורות נד: הביאו מכאן ראייה לשיטת הרמב"ם דתמורת בכר ניתנת לכהנים, אמנם התוס' לקמן עה: פליגי דתמורת בכור אינה לכהנים ולדבריו כתב הגרי"ז צ"ל דאיירי כאן לאחר הקרבה שכיון שניתן לו שם בכור ממילא מבחינת חלות הקדשי מקדש שלו הוא בכבור, למרות שמבחינת המתנות שבו שנוהגות בגבולין אינו בכבור שכן אינו כפטר רחם, עיי"ש עוד.

הערות, הארות, ומראי מקומות

אימא שחטיה לשם מעשר להוי מעשר, והא דאם שחטו לשם חטאת נעשה שלמים בדווקא ולא מעשר?, ביאר הגרי"ז על פי היסוד שהובא לעיל דבכל פסח מונח בתחילתו שם שלמים לכשיקרב שלא בזמנו, אלא שכשעבר זמנו כיון דדינו כמותר לכן יוכל להקרב גם לשם מעשר.

תוד"ה למאי, תי' על דבריו, עי' בשיטמ"ק ב', שפת אמת, עולת שלמה, ורש"ש, ועי' חי' הגרי"ז הל' בכורות נה.

ולמילקא עליה בלא יגאל, ועי' רמב"ם בכורות ו' ה' דאין לוקין על לאו זה, עיי"ש נו"כ ומנחת חינוך שסא' ג' שמחלק בין מחיים ללאחר שחיטה, עי' מש"כ בתוד"ה למאי.

רש"י ד"ה שאין כתב שאין הפסח נעקר לחטאת ואשם כיון שנאכלים לזכרי כהונה, ולכאורה הוי ליה למינקט בפשיטות שאין נאכלים לזרים בכלל, וביארו משמיה דהגרי"ז (עי' שי' הגרמ"ד) דעיקר ההפרש הוא לא מייעוט האוכלים או ריבויים, אלא סיבת האכילה האהיא מעיקר ההקרבה כחטאת ואשם או שהיא נגררת אחר ההקרבה כפסח ושלמים ולכן הודגש החלק הזה שבחטאת ואשם נאכלת דווקא לזכרי כהונה וע"ע חי' הגרי"מ.

למאי הילכתא למלקא עליה, והנה מכאן הוכיח הגרי"ז דהלאו של לא ימיר אינו על מעשה ההמרה, אלא על התפסת תמורת הקדושה, דהלא כאן אין קרבן שאותו ממיר, ועי' בספרי בית בריסק מה שהקשה מכאן על הרמב"ם תמורה א' א' ומה שיש ליישב הדברים.

בדין אכילת מותר הפסח שנעשה שלמים לכמה ימים נאכל, עי' תוס' כאן ד"ה שלמים שנאכל ליום ולילה בלבד, ועי' רמב"ם מעה"ק י' ז' שיוצא מדבריו שנאכל לשני ימים ולילה אחד, עי' קרן אורה, וכן בצל"ח בפסחים (ע, פט.). שביארו שיטתו, וע"ע חזון יחזקאל פסחים ט' ג', ואבי עזרי מעה"ק י' ז', ועי' באחרונים מה שהביאו מהתו"כ פרשה יד' פ' יח' את שיטת בן עזאי שנאכל רק בלילה וצלי, ועי' בספרי בית בריסק מה שביארו בדבריו, ובאור שמח קר"פ ד' ח' אי בעי עד חצות.

ע"ב

א"ר חטאת חלב ששחטה לשם חטאת דם וכו', ועי' תוס' נזיר כז: מה שהקשו סתירה לזה מהברייתא שם, ועי' בליקוטי הלכות כאן, ועי' רמב"ם פסוה"מ טו' ו', ושגגות ג' ג' ובחי' הגר"ח ש"ע.

בדין מחשבין מעבודה לעבודה נכתוב מחר בארוכה בע"ה.

"החיזוק היומי"

הנה היום נכנסנו לל' קודם חג השבועות ומתקנת משה שיהיו עוסקים בענייניו של חג ל' ום קודם החג, והנה ידוע מה שכתבו המקובלים ששבועות הוא כמו שמיני עצרת של חג הפסח, וימי הספירה הוא כחול המועד, והטעם דכמו ששמיני עצרת הוא התכלית של כל הימים נוראים ההתייחדות עם הקב"ה, כן התכלית של יציאת מצרים הוא להגיע לתעבדון את האלוקים על ההר הזה, והנה ידוע לגבי פסח דמי שבודק מ-ל' יום החג יצא ידי חובת הבדיקה, שמ-ל' יום כבר מה שנעשה הוא לחג, וכן לגבי סוכה לא הוי סוכה ישנה, והנה ההכנה למתן תורה מה שכתוב בתורה הוא ה'ויחן ישראל כנגד ההר והיינו ה"כאיש אחד בלב אחד" הוא ההכנה העיקרית למתן תורה, ולכן מהיום כל אחד ואחד יתאמץ ביותר להגיע עם סביבתו וכל חבריו ומכריו ועם כל יהודי למצב של אחדות לכל הפחות בלבבות, וכך נזכה כולנו לקבלת התורה בשלמות בחג הבע"ט.

לע"נ הג"ר בן-ציון חיים בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'
להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלח
בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.

קו"י ישיבישע בלאט" לשמיעת השאלות והתשובות מידי יום - 0795255901